

موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین
با مجوز قطعی
وزارت علوم، تحقیقات و فناوری

آشنایی ساده با مدیریت ریسک مالی

مؤلفین: حمید کر دیچه
نسرین ابراهیمی

زمستان ۱۳۹۷

www.befri.ac.ir

سرشناسه	گردبچه. حمید، ۱۳۴۵.
عنوان و پدیدآور	آشنایی ساده با مدیریت ریسک مالی / مولفین: حمید گردبچه، نسرین ابراهیمی.
مشخصات نشر	تهران: نشر نور علم، ۱۳۹۷.
مشخصات ظاهری	۱۵۹ ص. جدول، نمودار.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۳۰۴-۵
وضعیت فهرست‌نویسی	فیبا
شناسه افزوده	موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین.
شناسه افزوده	ابراهیمی، نسرین.
موضوع	مدیریت ریسک مالی
موضوع	مدیریت ریسک سید سهام
رده‌بندی کنگره	۱۳۹۷ / ۴۵۲۹ HG
رده‌بندی دی‌جی	۳۳۲ / ۶

نشر نور علم: تهران - خ انقلاب - خ منیری جاوید (اردیبهشت) - پ ۱۴ - تلفن: ۶۶۴۰۵۸۸۰

فروشگاه: دانشکده اقتصاد دانشگاه تهران noreelm@yahoo.com ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹

آشنایی ساده با مدیریت ریسک مالی

مولفین: حمید گردبچه، نسرین ابراهیمی

از مجموعه کتابهای موسسه پژوهشی اقتصاد مالی بهین.

ناشر: نور علم

چاپ و صحافی: نصر

نوبت چاپ: اول ۱۳۹۷

شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۶۹-۳۰۴-۵

شمارگان: ۵۰۰ جلد

قیمت: ۲۵۰۰۰ تومان

در صورت عدم دسترسی به کتاب‌های این انتشارات، از طریق تماس با شما،
کتاب‌ها با پست به تمام نقاط ایران ارسال می‌شود. ۰۹۱۲۳۳۳۴۲۲۹

فهرست مطالب

پیشگفتار.....	۸
فصل اول: کلیات و مفاهیم.....	۹
مقدمه.....	۱۰
۱-۱- تعریف ریسک.....	۱۱
۲-۱- مدیریت ریسک.....	۱۲
۳-۱- اهداف مدیریت ریسک و اهمیت آن.....	۱۲
۴-۱- وظایف مدیریت ریسک.....	۱۳
۵-۱- استراتژی‌های مدیریت ریسک.....	۱۴
۶-۱- انواع ریسک.....	۱۵
۱-۶-۱- ریسک‌های عملیاتی.....	۲۰
۷-۱- بازده دارایی.....	۲۱
۸-۱- سنجش ریسک.....	۲۲
۱-۸-۱- سنجه‌های نوسان.....	۲۴
۲-۸-۱- شاخص‌های حساسیت.....	۲۷
۳-۸-۱- سنجه‌های ریسک نامطلوب.....	۲۸
فصل دوم: مدیریت ریسک عملیاتی.....	۳۱

مقدمه ۳۲

۱-۲- علل ریسک عملیاتی ۳۳

۲-۲- مراحل مدیریت ریسک عملیاتی ۳۶

۳-۲- ریسک عملیاتی و وظیفه مدیریت ریسک ۳۹

۱-۳-۲- رایج‌ترین سبب کار باید سیاست مدیریت ریسک داشته باشد؟ ۳۹

۲-۳-۲- روش تدوین سیاست مدیریت ریسک ۴۱

۳-۳-۲- ارزیابی عمق سیاست مدیریت ریسک ۴۳

فصل سوم: مدیریت ریسک اوراق قرضه ۴۸

مقدمه ۴۹

۱-۳- انواع اوراق قرضه ۵۰

۱-۳-۱- اوراق قرضه دولتی ۵۱

۱-۳-۲- اوراق قرضه شرکتی ۵۱

۱-۳-۳- اوراق قرضه شهرداری ۵۶

۲-۳- قیمت‌گذاری اوراق قرضه ۶۰

۱-۲-۳- قیمت‌گذاری یک قرضه با کوپن ثابت و پرداخت‌های سالانه ۶۱

۶۴	۲-۲-۳- قیمت‌گذاری قرضه دارای کوپن ثابت و پرداخت‌های شش ماهه
۶۶	۳-۲-۳- قیمت‌گذاری یک قرضه هنگامی که پرداخت کوپن بعدی آن، یک دوره کامل کوپن نیست
۷۰	۳-۳- عایدی تا سررسید
۷۴	۱-۳-۳- عایدی مرکب تحقق یافته
۷۶	۲-۳-۳- عایدی اوراق قرضه دائمی
۷۹	۴-۳- نرخ تنزیل تعدیل شده برای ریسک
۷۹	۵-۳- تفاوت بین نرخ‌های بهره و نرخ بازده
۸۱	۶-۳- ریسک نرخ بهره
۸۲	۷-۳- ریسک سرمایه‌گذاری
۸۳	۸-۳- دیرش
۸۳	۱-۸-۳- محاسبه دیرش
۸۷	۲-۸-۳- عوامل تعیین‌کننده دیرش
۹۱	۹-۳- دیرش و ریسک نرخ بهره
۹۴	۱۰-۳- تحلیل شکاف دیرش
۱۰۰	۱-۱۰-۳- برخی از مشکلات در تحلیل شکاف دیرش
۱۰۱	فصل چهارم: مدیریت ریسک اعتباری
۱۰۲	مقدمه

۱-۴-۱	اطلاعات نامتقارن و ریسک اعتباری	۱۰۳
۱-۴-۲	اصول کمیته بال و مدیریت ریسک	۱۰۵
۱-۴-۳	شاخص‌های عملیاتی ریسک اعتباری	۱۰۶
۱-۴-۴-۱	ج‌و‌نگ مدیریت ریسک اعتباری	۱۰۸
۱-۴-۴-۱-۱	ذریع‌ی نظارت	۱۰۹
۱-۴-۴-۲	روابط بلند مدت مشتری	۱۱۳
۱-۴-۴-۳	وثیقه	۱۱۵
۱-۴-۴-۴	مانده‌های جبرانی	۱۱۵
۱-۴-۴-۵	تعهد پرداخت وام	۱۱۶
۱-۴-۴-۶	سه‌می‌بندی اعتبار	۱۱۶
۱-۴-۵	ریسک اعتباری در بانکداری اسلامی	۱۱۷
۱-۴-۶	مدیریت ریسک نرخ بهره واسطه‌های مالی	۱۱۹
۱۲۳	فصل پنجم: مدیریت ریسک سبد سهام	
۱۲۴	مقدمه	
۱-۵-۱	ارزشگذاری سهام	۱۲۵

- ۱۲۵ ۱-۱-۵ مدل قیمت گذاری بازده نقدی سهام
- ۱۲۷ ۲-۱-۵ مدل تنزیل سود هر سهم
- ۱۲۹ ۳-۱-۵ مدل قیمت گذاری دارایی سرمایه‌ای (CAPM)
- ۱۳۰ ۴-۱-۵ مدل قیمت گذاری آربیتراژ
- ۱۳۱ ۲-۵ ارزیابی بازده سبد
- ۱۳۲ ۳-۵ سنجش ریسک سبد سهام
- ۱۴۰ ۴-۵ ارزش در معرض ریسک
- ۱۴۳ ۵-۵ ضریب
- ۱۴۶ ۶-۵ شاخص‌های ارزیابی بازده تعدیل شده نسبت به ریسک
- ۱۴۷ ۱-۶-۵ شاخص ر.ا.ر
- ۱۴۸ ۲-۶-۵ نسبت سورتینو
- ۱۴۹ ۳-۶-۵ شاخص ترینر
- ۱۵۰ ۴-۶-۵ شاخص آلفای جنسن
- ۱۵۱ منابع
- ۱۵۴ فهرست لغات انگلیسی

پیشگفتار

زندگی هر یک از ما پر از نمونه‌هایی از مدیریت ریسک است. نگهداری پول یا طلا برای روز مبادا، نگهداری اشیاء یا اسناد قیمتی در گاوصندوق، رانندگی نکردن در زمان بارش برف، شنا نکردن در دریای طوفانی، نصب هشدار دهنده‌های سرقت یا آتش‌سوزی برای خودرو، با محال سکونت، خرید انواع بیمه غیر اجباری مانند بیمه‌های بدنه، عمر، خودرو، آتش‌سوزی و صدها نمونه دیگر رفتار ما را در مدیریت و کنترل خطر نشان می‌دهند. در واقع در تمام این موارد با عدم اطمینان محیطی مواجه هستیم که برای مقابله با آن‌ها رفتار خاصی را از خود نشان می‌دهیم، که مدیریت ریسک خوانده می‌شود. سازمان‌ها، بنگاه‌ها و سرمایه‌گذاران در بازارهای مالی نیز رفتار مشابهی در برخورد با خطرات احتمالی دارند. خطراتی که همه به سبب حوادث در کارخانه‌ها و بنگاه‌ها ایجاد می‌شوند و یا به دلیل وقوع اتفاقاتی اقتصادی مالی در بازار و کسب و کار باعث زیان یا کاهش سود می‌شوند. بنابراین، با توجه به رواج ریسک در زندگی و کسب و کار روزانه، انتخاب راهبردهای مناسب برای مقابله با آن، کنترل و کاهش تبعات آن ضروری است. پاسخ این سوال، موضوع مدیریت ریسک است که در این کتاب بررسی خواهد شد.

ریسک چیست و چرا سرمایه‌گذاران، مؤسسه‌های مالی و بنگاه‌ها باید نگران آن باشند؟ آن‌ها چگونه باید ریسک را اندازه‌گیری و آن را مدیریت کنند؟ هدف این کتاب آشنایی مقدماتی با تعریف ریسک، معرفی انواع آن، روش‌های اندازه‌گیری آن و مدیریت انواع ریسک است.